75 років
Служжі Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. No. 169. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1968 Ч. 169. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 12 вересня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ БІЛЬШІСТЮ 323-ох до 15 голосів схвалила 21.6 більйона дол. на зброю, кораблі, літаки та на наукові досліди в ділянці оборони у фінансовому році, який скінчиться 30-го червня 1969-го року. Цей законопроєкт є компромісом між Палатою і Сенатом, який має ще його затвердити. Це частина оборонного бюджету в сумі 72.2 більйона дол., який Палата має схвалити при кінці цього тижня. У схваленій сумі 5.2 більйона дол. призначені на літаки, а 7.2 більйона дол. на програму наукових дослідів і розвитку.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ЗСА Ромні Кларк вислав триєторінкового листа до всіх сенаторів, в якому закликає їх схвалити гострий закон про контролю зброї, що знаходиться в приватних руках американських громадян. Кларк домагається, щоб федеральний закон про контролю зброї обіймав також пункт про реєстрацію тієї зброї, яку вже мають американські громадяни та про дозволи на купно нової зброї. Кларк заявляє, що хто є проти насильних вуличних заворушень, той повинен домагатися контролі над зброєю, якою користуються заворушники в боротьбі проти поліції.

СЕНАТОР ЕДВАРД М. КЕННЕДІ прибув до Вашингтону, де продовжуватиме працю в Сенаті, в якому він не був від вбивства його брата Роберта Ф. Кеннеді — 5-го червня в Лос Анджелесі. Сенатор Едвард М. Кеннеді не брав участи в політичному житті. 9-го вересня він вів виборчу кампанію в користь свого приятеля конгресмена Едварда П. Роленда, який старається про перевибір, і який вів виборчу кампанію в 1964-му році в користь сенатора Едварда Кеннеді, який тоді зламав був собі спину в летунській катастрофі. Сенатор Кеннеді не маєще плянів щодо його участи в цьогорічної виборчої кампанії в користь Гомфрі і Москі, які його про це просили.

В ПІВДЕННИХ СТЕЙТАХ 50 ВІДСОТКІВ опитуваних членів робітничих спілок підтримують кандидатуру Джорджа Воллеса, який кандидує від Американської Незалежної Партії. На Півдні за Ніксона заявилися 16 відсотків опитуваних членів робітничих спілок і 33 відсотки неюнійних виборців. Там же за кандидатуру Гомфрі 29 відсотків членів юній і 26 відсотків з-поміж нечленів робітничих організацій. Воллес дістав голоси 50 відсотків робітників і 35 відсотків неробітників. Поза Півднем Ніксон 36 відсотків і 48; Гомфрі 43 відсотки і 33, а Воллес 12 і 10. В цілій країні Ніксон має 25 відсотків між робітниками і 48 між неробітниками; Гомфрі 42 і 31, а Воллес 15 і 14. Це перше від 1936 року члени робітничих спілок в більшості не підтримують демократичного кандидата.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА ОЦІНЮЄ цьогорічний врожай кукурудзи на 4,636,456,000 бушлів, на 2 відсотки менше як минулого року, коли жнива кукурудзи були рекордово високі — 4,722,164,000 бушлів. Урожай пшениці цього року має становити 1,596,599,000 бушлів, на 5 відсотків більше, як рекордовий врожай минулого року, коли пшениці зібрали були 1,524,349,000 бушлів. Пересічний врожай кукурудзи в попередніх роках виносив 3,862,300,000 бушлів, а пересічно збирали пшениці в останніх роках по 1,229,893,000 бушлів.

У СВІТІ

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ ВІДКЛИКАЛИ свою участь в міжнародньому ярмарку в Софії у Болгарії, який повинен відкритися в цьому місяці. ЗСА заповіли були поставлення там власного павільйону, але відкликали цей плян у зв'язку з участю Болгарії в збройній інвазії в Чехо-Словаччині.

СОВЄТСЬКІ ВОЯКИ ПОЯВИЛИСЯ на всіх кордонних пунктах Чехо - Словаччини й Австрії. Хоч чеська прикордонна сторожа далі урядує, проте большевики грають ролю її зверхників.

В АВСТРІЇ ПРОДОВЖЕНО на один місяць військову службу тих всіх вояків, що були рекрутовані 9 місяців тому: в Австрії обов'язує 9-місячна військова служба для отримання засадничого вишколу. Австрійська армія нараховує 60.000 вояків. Розпорядок про продовження на один місяць обов'язкової служби стосується 11.000 осіб. Видано його у зв'язку з кризою в Чехо - Словаччині.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ГОЛЛЬ ПОЇДЕ 27 вересня ц. р. до столиці Західньої Німеччини Бонну на довгі наради з канцлером Куртом Кізінґером про ситуацію, що створилась з окупацією Чехо - Словаччини та стаціонуванням совєтських дивізій на кордоні Баварії. Західньо - німецький міністер закордонних справ Віллі Брандт приїздив в минулому тижні до Парижу й конферував з французьким міністром закордонних справ, Мішелем Дебре.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ЛЛЮВЕЛИН ТОМПСОН ВЕРНУВСЯ до Москви після нарад, що їх перевів у Вашингтоні у зв'язку з совєтською інвазією в Чехо - Словаччині. Томпсон відмовився сказати будь-що журналістам про майбутній розвиток совєтсько-американських взаємин.

ІЗРАЇЛЬ ПЕРЕСТЕРІГ Раду Безпеки О'єднаних Націй проти щораз актуальнішої загрози вибуху нової війни між Ізраїлем та арабськими державами. Ізраїльський амбасадор в ОН Йозеф Текоах заявив, що „ми знаємо, що це значить", що в офіційному комунікаті командування єгипетської армії заповідено „превентивні оборонні акти проти ізраїльської агресії". Міжнародні дипломати закликають обидві сторони, щоб вони стримались від будь-яких актів, які можуть довести до нової великої війни.

В ПІВДЕННІЙ АЗІЇ ЗРІС АКТИВІЗМ комуністів. Генеральний секретар заснованої в серпні минулого року Асоціації південно - східних азійських держав, ген. Джізус М. Варгас, філіпінець, проголосив 56-сторінкове звідомлення про активність комуністичних підпільників-терористів в 5-ох країнах тієї Асоціації — Сіям, Філіпінах, Ляосі, Камбоджі й Бірмі. Комуністи — стверджується у тому звідомленні — посилили свою акцію після того, як Британія, Франція і Пакистан відмовились виконати зобов'язання з Південно - східного азійського пакту (СЕАТО), за яким ЗСА поспішили з допомогою Південному В'єтнамові.

Джансон підготовляється до передачі влади новому президентові

Вашингтон. — Президент Джансон 11-го вересня вислав листи до трьох кандидатів на президента, в яких запрошує їх вислати своїх представників до Білого Дому, які співпрацювали б в програмі передання влади, що має відбутися 20-го січня, коли новий Президент почне урядувати в Білому Домі. Джансон наименував Чарлза С. Морфі на головного координатора в цій справі. Президент вислав листи до віце-президента Гомфрі, Ричарда М. Ніксона і Джорджа С. Воллеса. Морфі — це колишній голова Ради Цивільної Аеронавтики, тепер він є асистентом Президента в справі виборчої кампанії. Вчинок президента Джансона є першим в історії, бо досі ні один президент не цікавився справою передання влади вже перед виборами. Джансон пише в листі до кандидатів на президента, що влада мусить діяти без жадної перерви, бо цього вимагає правильне ведення внутрішньої і закордонної політики. Вирішування деяких справ у зв'язку з переданням влади, пише Президент, повинно відбутися вже перед виборами.

Рокефеллер найменував Чарлза Ґуделла на сенатора

Олбані, Н. И. — Губернатор Нелсон А. Рокефеллер найменував конгресмена 42-річного Чарлза Е. Ґуделла на становище сенатора, яке опорожнилося внаслідок вбивства сенатора Роберта Ф. Кеннеді 5-го червня в Лос Анджелесі — Ґуделл буде сенатором до 1970-го року, а тоді мусітиме старатися про перевибір. Він є наймолодшим республіканським сенатором. Рокефеллер заявив, що він під час Номінаційної Конвенції в Маямі Віч пізнав здібності конгресмена Ґуделла, який старався про замирення між лібералами й консервативними республіканцями. Сам Ґуделл сказав на пресовій конференції, що на запит про це, чи він ліберал, консерватист чи поміркований, може відповісти, що до його особи додають всі три повищі прикметники. Сам новий сенатор сказав про себе, що він хотів би, щоб його називали „незалежним конструктивним, переконливим, молодечим і динамічним, а при цьому і поміркованим" сенатором. Він твердить, що ЗСА непотрібно вмішалися у війну у В'єтнамі. Ґуделл із фаху правник, від 1959 р. займає пост конгресмена, в 1954 р. одружився і є батьком п'ятьох синів у віці від 6-ох до 12-ох років.

На Паризькій конференції комуністи запевняють про свої „перемоги" у В'єтнамі

Париж. — 21-ше з черги засідання Паризької конференції ЗСА і Північного В'єтнаму, яке відбулося в минулу середу 11 вересня ц. р., тривало тільки дві з половиною години та було виповнене головно промовою голови північно-в'єтнамської делеґації Хуана Туї, який, між іншим, твердив, що впродовж місяця серпня ц. р. комуністи вбили 62.000 американських та інших альянтських вояків. Хуан Туї рішуче відкинув останній заклик президента Джансона, заявивши, що твердження Джансона щодо причин, задля яких американці не можуть беззастережно припинити всі налети проти Північного В'єтнаму, є „абсурдні". Він рішуче відмовився знову ґарантувати будь-яке зменшення воєнної активности збоку Північного В'єтнаму в заміну за припинення американських налетів. Голова американської делеґації Аверрел Гарриман ствердив, що від 18 серпня ц. р. згинуло в Південному В'єтнамі понад 12.000 північнов'єтнамських і комуністичних повстанських вояків і що дальше обезкровлювання в'єтнамської молоді є виключно виною Північного В'єтнаму. Тим часом у Південному В'єтнамі комуністи повели великий наступ проти четвертого за величиною тамошнього міста Тайнінь, 200.000-ої столиці провінції тієї самої назви. Тайнінь лежить за 50 миль на північний захід від Сайґону і стратегічно вважають його „брамою до Сайґону". Він тільки за 10 миль від кордону Камбоджі, яку комуністи використовують постійно як свою запільну базу. У важких боях не допущено атакуючих комуністичних вояків до центру міста, але вони змогли вдертися до деяких передмість і покищо втримались там. Згинуло найменше 150 комуністичних вояків.

Совєти відтягли танки з Праги — ніби злагіднюють ситуацію в ЧСР

Прага. — Совєтські танки зникли з центральних площ, вулиць і парків Праги, як теж з-перед будинків усіх, зайнятих перед тим совєтськими вояками, газетних видавництв. Невеликі піхотні совєтські частини залишились на міжнародному летовищі під Прагою та в північній частині того близько півтораміліонового міста. Відтягнено теж танки з більшости інших чесько-словацьких міст, створивши для них табори на оболонях і в інших відлюдних місцях. Однак уся велетенська збройна сила СССР, Польщі, Мадярщини й Болгарії — кругло 600.000 мужа — все ще перебуває на території Чехо-Словаччини, а найменше три панцерні дивізії СССР зайняли на постійне становища вздовж кордону Західньої Німеччини. Журналісти й дипломати в Празі переконані, що проголошений безпосередньо після повороту з Москви прем'єра Ольдріха Черніка комунікат-заклик уряду про ґарантію персональної безпеки громадян був узгіднений з совєтськими властями, щоб заспокоїти чехів і словаків, що персональній свободі громадян не загрожують аґенти совєтської тайної поліції. Виявилось, наприклад, що заступник міністра внутрішніх справ Ян Заруба покінчив самогубством, відмовивши большевицьким окупаційним властям видати архів і картотеки міністерства внутрішніх справ. Начальником чеської служби безпеки став новопризначений віце-міністер внутрішніх справ Франтішек Вацек, кол. прокуратор з Пільзна, на місце димісіонованого Вільгельма Сайґовіча, що тісно співпрацював з окупантськими большевиками. Президент Людвік Свобода знову закликав до виконання постав московської угоди з 26 серпня ц. р., „щоб ми також могли вимагати, щоби й друга сторона виконала підписану угоду". Тим часом московська „Правда" вперше признала, що інвазія до Чехо-Словаччини породила „непорозуміння" в міжнародному „соціялістичному таборі", при чому „Правда" таврує „спокійну і мирну контрреволюцію", що їй нібито сприяють чеські й деякі інші комуністи, бо „все одне є контрреволюція". Але назагал совєтська преса також злагіднила свій тон супроти чеської компартії під проводом Александра Дубчека, дармащо закордонні обсерватори в Москві не виключають, що Москва таки зажадає відсунення А. Дубчека та заступлення його, наприклад, першим секретарем словацької компартії, Ґуставом Гусаком. Совєтський віце-міністер закордонних справ Василій Кузнєцов мав другу довгу нараду з Дубчеком в минулу середу 11 вересня ц. р.

Італія і Греція ґарантують Югославії спокій під час загрози збоку СССР

Беоґрад. — Італія і Греція, два сусіди Югославії, які мають з нею затяжні прикордонні конфлікти, запевнили Югославію, що вона не має чого лякатися з їхнього боку, поки існує загроза збоку совєтського імперіялізму. Таким чином Італія і Греція вможливили Югославії відтягти всі свої військa з прикордонних смуг, сумежних з тими країнами, та перекинути їх над кордон Мадярщини, Румунії й особливо Болгарії. Після окупації совєтськими військами Чехо-Словаччини та появи загрозливих поголосок про плянування Совєтами подібної окупації Румунії, в Югославії проголошено тиху мобілізацію та переведено різні військові приготування на випадок атаки збоку совєтського війська. Югославський президент Тіто заявив виразно, що Югославія буде збройно боронитися проти „кожного", хто посмів би порушити її суверенність. В цій справі Тіто відбув тайну нараду з румунським президентом Ніколаїєм Чаушеску. Австрійський уряд повідомив Югославію, що не відповідають правді поголоски, наче б Совєти зажадали від Австрії права перемаршу совєтських військ з Чехо-Словаччини й Мадярщини через австрійську територію до Югославії. Всі ті поголоски, дипломатичні ходи й військові приготування вказують на загальний заколот, що його внесла совєтська окупація Чехо-Словаччини та на остаточне загибання „єдности соціялістичного світу".

У КАТАСТРОФІ ФРАНЦУЗЬКОГО ЛІТАКА ЗГИНУЛО 95 ОСІБ

Париж. — Французький пасажирський джет „Каравель", який летів в минулу середу 11 вересня ц. р. з Корсики до Ніцці, загорівся в повітрі і впав у бурхливі води біля французької Рівієри. У літаку було 89 пасажирів, між ними 13 дітей, та 6 членів залоги; всі вони згинули і рятункова акція обмежувалась до виловлювання з хвиль тіл та розшукування решток розбитого літака. За кілька хвилин перед катастрофою пілот передав через радіо, що запалився один із двох моторів, і викликав на летовище пожежну сторожу та шпитальні амбулянси. Але літак уже не встиг долетіти до летовища. Між убитими був 64-літній генерал Рене Коні, колишній командант форт-ції Дієнбієнфу в північній частині В'єтнаму.

„УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК" — СЬОГОДНІ

Англомовний „Український Тижневик", що, звичайно, друкується разом із суботішнім виданням, цим разом появляється один день швидше. Звтрішнє видання щоденника появиться в подвійному об'ємі українською мовою та з матеріялами з нагоди 75-річчя „Свободи", що припадає 15-го вересня ц. р.

УККА ПРОТЕСТУЄ Й ЗАСУДЖУЄ СОВЄТСЬКУ ІНВАЗІЮ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ

Ню Йорк, Н. И. — У зв'язку з совєтсько-московською інвазією на Чехо - Словаччину, Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки переслала в дні 28 серпня 1968 року, на руки Державного Секретаря Діна Раска у Вашингтоні, листа такого змісту:

Достойний Пане Секретарю:

Український Конґресовий Комітет Америки, який репрезентує понад 2 мільйони американських громадян українського роду, є глибоко вражений і стурбований брутальною агресією й інвазією Чехо - Словаччини Совєтським Союзом і його прислужними комуністичними сателітами — Польщею, Мадярщиною, Болгарією і Східньою Німеччиною.

Цей акт явного насилля й потоптання суверенности держави могутньою мілітарною совєтсько - російською імперією, є одним з останніх актів агресії і порушення прав і суверенности інших націй.

Основною причиною цієї неспровокованої агресії був страх кремлівських лідерів — не перед 175-тисячною чехословацькою армією, — але страх перед ідеями волі, які загрожували захитаній московськокомуністичній імперії.

На цьому місці Український Конґресовий Комітет Америки закликає Вас, Пане Секретарю, повести відповідні урядові заходи, щоб показати совєтську владу в належному світлі в очах усього світу, а саме, засудити СССР як розгнузданого аґресора, що потоптав суверенність Чехо - Словаччини.

Протестуючи проти інвазії Чехо - Словаччини Совєтським Союзом і його союзниками, Український Конґресовий Комітет Америки є особливо стурбований наслідками, які інвазія може мати для 45-мільйонової української нації, що сусідує з Чехо - Словаччиною. Як Вам напевне відомо, Пане Секретарю, совєтсько-московський уряд безпощадно переслідує українських інтелектуалів і молодь за їхні домагання більшої свободи та свобідного розвитку української культури, літератури й української мови.

Згідно з останніми достовірними повідомленнями, події у Чехо - Словаччині посилили переслідування Москвою українського народу, зокрема української інтелектуальної еліти — письменників, поетів, літературних критиків, професорів, науковців й інших.

Щобільше, московсько - комуністична інвазія Чехо - Словаччини залишила українську національну меншину в Східній Словаччині на ласку московських комуністів. В Східній Словаччині живе понад 150.000 українців, яким уряд Дубчека дозволив на свобідний розвиток їхньої національної культури і традицій, а понад усе, їхнього релігійного життя. Празький уряд офіційно відновив діяльність Української Католицької Церкви в місяці травні цього року й біля 125.000 католиків українського обряду одержали дозвіл практикувати свобідно свою традиційну релігію під духовним проводом Єпископа Василя Гопка, який перебув 13 років в комуністичній в'язниці за часів сталінської влади Антоніна НОВОТНОГО. Треба сподіватися, що тепер усі ті новоздобуті свободи для української національної меншини в Чехо - Словаччині будуть обмежені, або повністю знищені московсько - комуністичним тоталітаризмом.

Безсоромна інвазія Чехо - Словаччини Совєтським Союзом повновно продемонструвала незаперечну істину, що Совєтський Союз є продовженням царської імперії та що комуністична ідеологія служить тільки прикриттям для традиційного російського імперіялізму й колоніялізму. Щобільше, пропаґовані деякими членами американського уряду міт, мовляв: „Російський кому-

(Закінчення на стор. 2-гій)

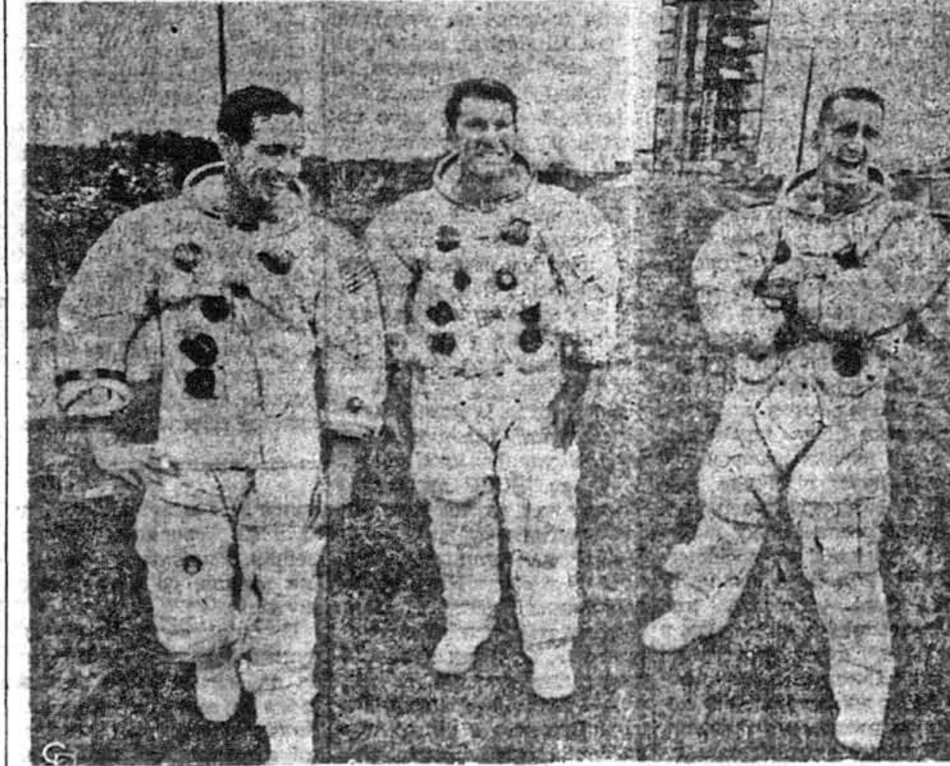
Лариса Оксана Целевич померла внаслідок поранення в автомобільному випадку

Шикаго. — В суботу 7 вересня ц. р. у Міському Шпиталі в Сан (Жу) Ван в Порто-Ріко померла на 23-му році життя, внаслідок поранення в автомобільному випадку молода студентка Лариса Оксана Целевич, донька відомих українських громадян Уляни Целевич та мгр. Андрія Стецюка. Студентка-стипендіятка кінцевого року маґістерських студій на соціологічно-психологічному факультеті Нюйоркського Університету в Буффало, сл. п. Лариса Оксана Целевич була також активною учасницею Школи Українознавства в Шикаго, членкою СУМА та українських студентських Товариств. Перебуваючи в Порто-Ріко на вакаціях, була поранена під час автомобілевого випадку, що стався ще 1 вересня ц. р. із того часу перебувала в шпиталі. Похорон сл. п. Лариси Оксани Целевич відбувся в Шикаго в середу 11 вересня ц. р. на цвинтарі церкви св. о. Миколая.

В серпні було 77.4 мільйона затруднених, число безробітних найменше в 17-ох роках

Вашингтон. — Статистичне бюро Департаменту Праці повідомило, що в серпні ц.р. число затруднених виносило 77.4 мільйона, а число безробітних було найнижче в останніх 17-ох роках і становило 2.8 мільйона. Число безробітних в серпні зменшилося на 450.000. Число нефармерських робітників в серпні збільшилося на 200,000, більше як це буває в серпні місяці, і виносило 68.6 мільйона. Число затруднених разом із фармерськими робітниками і самозатрудненими становило в серпні 77.4 мільйона. В липні ц.р. число безробітних виносило 3.7 відсотка, в серпні воно зменшилося до 3.5 відсотка. Цього літа число молоді у віці від 16 до 21-го року становило 13 мільйонів, на 550,000 більше в порівнянні з літом 1967-го року. Зменшилося число безробітних між неґритянським населенням до 6.2 відсотка, в липні воно становило 6.9 відсотка. Число білих безробітних зменшилося з 3.3 відсотка в липні до 3.2 відсотка в серпні. Пересічна заробітна тижнева платня фабричних робітників виносила $109.16.

ГОТОВІ ДО 11-ДЕННОГО КРУЖЛЯННЯ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ

На світлині три астронавти з програми Аполло 7 (зліва направо): Дон Ф. Ейзеле, Волтер Ширра і Волтер Куннінґгем, які сміються після цього, як щасливо вийшли з космічного корабля Аполло 7. Вони в перших днях жовтня ц. р. відбудуть пробний лет довкола Землі, який триватиме 11 днів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Важка служба поліції

Поліційна служба й завдання поліції стали в останніх роках одною з поважних проблем американського суспільного життя. У зв'язку із зростом злочинности та заворушеннями в університетських кемпусах і на вулицях великих міст, властиво всі мають претенсії до поліції: одні закидають їй занадто велику поблажливість супроти порушників законів і публічного ладу, другі — брутальну поведінку супроти демонстрантів, які ніби користуються конституційним правом явно, голосно й прилюдно виявляти свої опозиційні погляди. Брутальність закидувано нюйоркській поліції у зв'язку з очищуванням окупованих студентами деяких будинків Колюмбійського університету. З другого боку в Ню Йорку склалась окрема організація поліціянтів, яка одверто закинула зверхникам тієї метрополії світу, що вони своїми розпорядженнями гальмують „привертання порядку", себто гальмують виконування засадничих обов'язків поліції. Цей закид поліціянтів стосувався виразної заяви посадника Ню Йорку, Джана Ліндзі, що він не хоче, щоб на вулицях міста проливалась кров унаслідок крадіжки з розбитої крамниці якогось телевізора чи радіоприймача.

Дискусія довкола метод, що їх повинна стосувати поліція, загострилась ще більше у зв'язку з голосними заворушеннями в Шикаґо під час конвенції Демократичної партії. Сенатор Абрагам Рібікоф з Коннектикату закинув прилюдно посадникові Шикаґа Ричардові Дейлі, що він наслідує діями підпорядкованої йому поліції „поліційну державу". Але водночас дуже поважні діячі виступили в обороні названого посадника й шикаґівської поліції, яка, мовляв, тільки реаґувала на одверті провокації збоку багатьох тисяч гіппісів, бітників та інших анархістів, що з'їхались до Шикаґа з цілої Америки із спеціяльною ціллю розбити конвенцію, яка є державним актом, отже вимагає охорони збоку органів безпеки.

Від поліції вимагають твердости, здисциплінованости, ввічливости, знання відносин і людської вдачі, рішучости і безмежної терпеливости. Але при цьому забувають, що поліціянти — це також люди з властивими людям слабостями, і коли поліціянт має проти себе ворожу юрбу, яка з нього глумиться, кепкує та провокує його, то він не всилі проявляти вирозумілість і поблажливість. Один громадянин слушно написав у листі до редакції нюйоркської пополудневої газети: „Я не хотів би бути поліціянтом в Америці в наші дні навіть, якби платили мені 1.000 дол. тижнево". Важка, відповідальна і невдячна праця поліції.

„День танкіста"

Кожний виступ совєтського діяча, від кремлівських „вождів" до найжмізернішого аґітатора, розпочинається і кінчається словом „мир". Спекулюючи цим поняттям, большевицькі теоретики, однак, висувають твердження, що є два типи війни: війна справедлива і війна несправедлива. Так, за їхніми твердженнями, війна совєтської Московії проти незалежних Української, Білоруської і Грузинської Республік та інших держав у 1917-21 роках була нібито справедливою війною; напад СССР на маленьку Фінляндію в 1930-их роках був нібито справедливим; загарбання кількох незалежних країн у Европі під час другої світової війни — було, мовляв, справедливою війною. „Багато совєтських танків, поставлені на п'єдесталах, прикрашують столиці Европи!" — захоплюється центральний імперський орган „Правда" з 8 вересня. З нагоди „Дня Танкіста" ця „Правда" випустила в повітря цілу серію тирад-похвал совєтській армії, і в першу черґу танкістам: „Ось і тепер вони прийшли в Чехо - Словаччину, щоб допомогти її народові зберегти завоювання соціялізму, не допустити до реставрації капіталізму в ЧССР і захистити життьові інтереси соціялістичних країн" . . .

Воістину, московсько - большевицька неправда не має меж! Очевидці розповідають, що багато совєтських танкістів, опинившись на території Чехо - Словаччини, спочатку думали, що вони на маневрах, бо так їм сказали політруки . . . Совєтські „воїни", окупувавши вдруге Чехо-Словаччину, боялися вилазити з танків, спостерігаючи обурення людей навколо них. Врешті-решт, совєтські танкісти — після 50-ліття совєтської влади, вдершися на чужу територію, не мали навіть харчів, і їм доводилось заскакувати в чужі сади, щоб наїстися бодай яблук . . . Напевно були між ними й випадки відмови стріляти на „ревізіоністів" у Празі, Братиславі чи Пряшеві . . .

Совєтська армія, в тому числі й танкісти, начепивши погони царського зразка, є ганебними виконавцями ганебних плянів імперіялістичної Москви. Але все до пори, до часу.

Ярослав Курдидик

БЛИЗЬКИЙ СХІД І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА

Л. В. Батле, американський амбасадор у Каїро від 1964 року до вибуху ізраїльсько - арабської війни, недавно заявив, що ще ніколи, починаючи від боксерського повстання в Китаї у 1900 році престиж великих держав не понижувався так швидко, як в останніх роках. Для прикладу Батле наводить престижеву поразку Москви у зв'язку з окупацією Чехо-Словаччини і престижеву поразку ЗСА, які пасивно поставились до цього факту, не зважаючи на існування організації НАТО, головна ціль якої вдержувати в Европі мілітарний балянс. І в Азії ЗСА не можуть навести ладу на такому обмеженому обширі, як В'єтнам. А щодо Близького Сходу, то взагалі важко поставити будь-яку прогнозу, бо ЗСА не виявляють там достатньої „політичної чіткости".

Ці арабські держави поступають тепер точнісінько так, як казав колись Черчилл про Британію: „Ми готові пов'язатися навіть з чортом, аби залишитися живими"...

Дорадники американського Уряду з прикрістю стверджують, що впливи ЗСА на Близькому Сході різко спадають, і араби, які донедавна були найкращими друзями Америки, стають тепер її ворогами. Тож, на думку цих дорадників, ЗСА повинні зробити реальну переоцінку своїх інтересів в арабському світі і вжити всіх можливих засобів, щоб надолужити втрачене.

А. Д. Корд у своїй книжці „Як ми поступаємо на Близькому Сході?" пише, що проблема цієї частини світу куди важливіша, як зобов'язання ЗСА про збереження Ізраїлю. В добі міжконтинентальних ракет Близький Схід ніби утратив своє політичне значення і мілітарну важливість, як стратегічний обшир. Так, частинно, але не зовсім.

Близький Схід все ще залишається територією найбільш вигідною для морської і летунської комунікації між Західньою Европою і Азією. Під пісковими пустелями Близького Сходу криється 300 мільярдів бочок нафти — три чверті запасів нафти поза комуністичною контролею. Щоденний видобуток нафти в арабських країнах 8-9 мільйонів бочок. Як твердять нафтознавці, втрати цих джерел не змогли б заступити ніякі інші нафтові поклади, якими розпоряджає Захід.

Західня Европа імпортує денно 6 мільйонів бочок арабської нафти, або 65% свого запотребування, а Японія — 1,300.000, або 70%. Якщо Москві вдалося б опанувати арабські країни, чого й самі араби дуже побоюються, то їй вдалося б спаралізувати у такому самому відсотковому відношенні економіку Західньої Европи і Японії. Щоправда, арабський світ намагається не допустити Москву на той обшир, і окупація Чехо - Словаччини поставила арабам різко перед очі дійсність, яку може принести їм „червоний покровитель".

Сьогодні вже відомо, що коли ЗСА відмовились дати Насерові зброю, він звернувся в тій справі до Чехо-Словаччини, очевидно, „вія Москва". Але останнім часом Насер почав договорюватися з Прагою безпосередньо, при чому транспорти зброї з Чехо - Словаччини мали б проходити транзитом через Німеччину та її порти. Таку саму угоду нібито мав укласти з Чехо - Словаччиною і Альжир. І хоч про це в переговорах, які ведуться тепер між Прагою і Москвою, не згадується, є точні вістки про те, що безпосередні домовлення Чехо - Словаччини з Єгиптом і Альжиром були одною із тих причин, які перехилили язичка на вазі в некористь „чеських ревізіоністів".

Ще ані одну арабську державу не можна назвати стовідсотковим московським сателітом, але останні політичні здобутки Москви на Близькому Сході вказують на те, що большевики починають там щораз глибше закорінюватися. Внаслідок державних переворотів, інспірованих Москвою в Сирії, мусульманська консервативна еліта у тій країні перестала існувати і до голосу прийшли ліві елементи. Сирійська армія вивінувана совєтською зброєю і командують нею вислані Москвою „військові дорадники".

Єгипет, економіка якого внаслідок війни з Ізраїлем опинилась на межі банкрутства, у щораз більшій мірі залежить від Москви.

Два роки минуло від часу усунення Бен Беллі в Альжирі, але ця країна не то не відійшла від Москви, але навпаки—тіснішу нав'язує з нею дружбу. Франція, від якої Альжир все ще економічно залежить, затрачує там свої впливи. А всі згадані вище арабські держави відіграють в арабському світі головну ролю.

Тепер залежатиме від дальшої політики ЗСА на Близькому Сході, чи і наскільки вдасться їм зменшити впливи Москви на тому обширі. Араби ні за яку ціну не зречуться своєї державної незалежности і після недавнього західньоевропейського колоніяльного ярма не підуть у нове, большевицьке. До того ж мусульманська релігія аж ніяк не погоджується з комуністичною ідеологією.

Після ізраїльсько - арабської війни 1967 року арабські країни всилу політичних обставин почали віддалятися від ЗСА і наближатися до Совєтського Союзу, як єдиного їхнього союзника і протектора. Дуже загрозливо пролунала нещодавно пересторога найбільш прозахіднього голови уряду Ливану, що, мовляв, Москва ще не опанувала Близького Сходу, але, на жаль, американська політика на тому обширі цілковито йде Москві на руку.

Напруження між Ізраїлем і арабськими країнами не маліє, а, навпаки, — загострюється. І в зв'язку з цим відомий американський коментатор В. І. Дровд писав: „ЗСА опинились на Близькому Сході в незвичайно складній ситуації. З одного боку ми намагаємося ґарантувати Ізраїлеві непорушність його кордонів, а з другого — не знаходимо розв'язки, як поступити з арабами, які видобувають левину частину такої потрібної конечній модерній державі нафти"...

Роман Данилевич і Петро Ісаїв
делеґати ФУКАТ „Обнова"

ВКЛАД УКРАЇНЦІВ У НАРАДИ „ПАКС РОМАНА"

(2)

Українські делеґати вияснювали в розмовах, що: 1) „Обнова" є єдиною організацією католиків східнього обряду, яка входить в склад „Пакс Романа"; 2) між вибуваючими членами Ради була литовська екзильна організація „Атеїтіс", що й було згідне з дотеперішньою практикою, бо членами Ради й давніше були екзильні організації, а також була ФУКАТ „Обнова" в 1958 і наступних роках; 3) цим буде втримана географічна і культурна рівновага. Цю вимогу рівноваги, зрештою, виразно відмічено в програмі Загальних Зборів (т. зв. „ейдженда").

На жаль, справи не вирішила підкреслена засада рівноваги, а перерішила її, видно, вище згадана контактна політика, яка зв'язує руки „Пакс Романа" у протикомуністичних діях і може дати змогу протиснутися на її терен комуністичним впливам. Показником того зв'язання рук було й те, що в одному внесенні української делеґації — хоч його і прийнято — заступлено слово „комунізм" словом „тоталітаризм", та й взагалі уникано того слова.

Коли „Обнову" поставлено в кандидати на члена Ради (усіх кандидатур висунено 9), ми не змогли дістати потрібної кількости голосів. При тому слід відмітити, що українську кандидатуру міцно підтримували представники польської екзильної федерації „Верітас" (мґр Казимир Олєярчик) і південноафриканської федерації (п. Архіє Гуллей), а також представники л и т овської, в'єтнамської і мехіканської федерацій.

Інавґураційну С л у жбу Божу віделужив філядельфійський латинський Архиєпископ Джон Кардинал Крол у співслуженні з архиєпископом Анґельо Фернандесом з Ню Делі, Індія, і єпископом Джоном Дж. Врайтом з Піттсбурґу, Па., та кількома іншими духовними достойниками. У програму Асамблеї входили також щоденні соборні Служби Божі. Вони відбувалися в каплиці Коледжу св. Йосифа опівдні, і, згідно з духом рішень Другого Ватиканського Собору щодо Божественної Літургії, включали багато матеріялу, пов'язаного з темою Асамблеї про убогість.

Слід підкреслити, що під час Асамблеї виразно проявлявся екуменічний дух, бо на доповідачів запрошено кількох протестантів; також відмічувано, що всі християни повинні спільно боротися проти убогости, і поставлено до диспозиції деякі матеріяли з діяльности протестантів. При „Пакс Романа" існує окрема Екуменічна комісія.

По вичерпанні денної програми відбувалися „вечори розваги". Першого дня виступили литовська танцювальна група і співачка-солістка. Після їх виступу литовка - заповідачка закликала присутніх встати і однохвилинною мовчанкою запротестувати проти московської окупації Чехо - Словаччини. Другого вечора в першій точці програми виступила українська танцювальна група ОДУМ з Філядельфії. Інформації про Україну, танцювальну групу і пояснення танків давав англійською та еспанською мовами канадієць П'єр Біманс. Присутні нагородили танцюристів і танцюристок рясними оплесками. Другою точкою того вечора був виступ професійного ансамблю африканських танків.

Асамблея прийняла три резолюції, названі: документ 1, 2 і 3. Зміст третього документу частинно згадано вище.

В 1-му документі, після ствердження головних причин убогости, вказано на потребу „радикальної трансформації економічної і політичної системи" та на кілька засобів для осягнення тієї цілі. „Наш рух" (зн. „Пакс Романа") — сказано в документі — „повинен заохотити своїх членів заанґажуватися в політичну й суспільну акцію", щоб вони „причинилися для потрібної радикальної трансформації суспільности".

В 2-му документі висловлено думку про те, що Церква має стати Церквою вбогих, щоб уважала їх справи за свої, щоб змагалася проти всякої несправедливости й нерівности, без уваги на наслідки для неї збоку багатих, а також, щоб Церква вживала своїх багатств для допомоги вбогим. Запропоновано також кілька конкретних засобів у міжнародній площині для допомоги вбогим.

Під час Асамблеї відчитано спільну декларацію делеґатів Азії, Африки, Латинської Америки, студентських груп з американських і европейських країв, враз з кількома старшими учасниками Асамблеї, місцями ще з більшими домаганнями, як згадані документи, а також роздано й, мабуть, відчитано декларацію „Африканська точка зору". Одначе, тих декларацій не дискутовано й не ухвалювано, а тільки подано до відома.

Як уже згадано, українська делеґація голосувала 1-го документу і спільної декларації, а частинно й щодо 2-го документу треба відмітити, що в них, крім позитивних і справді потрібних пропозицій, є домагання, які потребують сконкретизувань та пояснень.

Нам видається, що особливо в 1-му документі, крім кількох конкретних проєктів, є загальні формулювання. В ньому замало сконкретизовано, в якому напрямі мають і можуть іти ті „радикальні зміни" і яких засобів можна, а яких не можна вживати для їх досягнення. Інакше кажучи, в тому документі замало вказано, чим повинні різнитися — і то як у цілях, так і в засобах — згадані змагання до „радикальних змін" від подібних змагань тих суспільно - політичних напрямків, які незгідні з навчанням Католицької Церкви в суспільних справах.

Хоч у 1-му документі є запит: „Якщо вони не підіймуться того завдання (якщо християни не будуть вести акцій для усунення вбогости), то хто здійснить навчання енцикліки „Попульорум Прогрессіо"? — але це запитання в тому документі відірване, реторичне. Краще було б, якби автори документу пригадали основні засади діяння в суспільних справах, з'ясовані в тій енцикліці Св. Отця, і вказали, якими конкретними способами можна їх застосувати в теперішніх обставинах у світі.

Тема, вибрана для Асамблеї, надзвичайно важка. Дати її повнішу, хоч би тільки теоретичну розв'язку — не легке завдання. Але Асамблея вказала на пекучу потребу розв'язати ті суспільно-економічні проблеми і подала загальні напрямні й кілька конкретних проєктів в тому напрямі, пригадуючи важливий обов'язок християн причинятися своїми зусиллями до усунення вбогости.

Справді, всі люди доброї волі мусять спільними зусиллями усунути вбогість, бо інакше внутрі країн може розпалитися загрозлива боротьба. Лише найскорішим і вмілим усуненням причин конфліктів у суспільно - економічній ділянці, згідним з наукою Христа, можна зупинити поширення безбожницького, руїнницького й злочинного комунізму, який намагається використати в своїх цілях наболілі відносини в поодиноких краях.

(Кінець)

М. М. Т.

СТВОРІМО ФУНДАЦІЮ ІМ. КАРДИНАЛА СЛІПОГО

Проминули урочисті святкування, якими українські громади Канади й ЗСА вітали свого духового провідника, героя - мученика, символ гордого українського народу, Верховного Архиєпископа, Кардинала Йосифа Сліпого. Залишилися в пам'яті незабутні переживання серед намагань поодиноких наших громад знайти якнайкращі форми вислову своєї глибокої пошани, любови, вдячности. Залишилися в пам'яті слова нашого князя Церкви, якими він знов підкреслював любов і єдність, як напрямні для нашого церковного й громадського життя. Мабуть, не було Богослужби, яка не кінчилася б молитвою - піснею „Боже, нам єдність подай".

І хотілося б цю епохальну зустріч української громади зі своїм Первоєрархом утривалити, хотілося б зберегти зрушення шляхетних почувань серед нашого народу й інспірацію, якою були особа й слова нашого Кардинала. Хотілося б старим звичаєм засадити дуба, щоб ріс, розвивався й нагадував ці історичні дні.

Та чи не найкращим пам'ятником було б створення постійної фундації ім. Кардинала Сліпого.

Така фундація була б мила для нашого Первоєрарха, бо запевнила б матеріяльну базу для реалізації його задумів: для наукового центру в Римі й для задуманого великого уряду майбутнього нашого Патріярха. Така фундація дала б практичну нагоду для всіх тих, що бажали б фінансовою дотацією причинитися до реалізації тих ідей, яких символом є особа Кардинала Сліпого. Така фундація мала б перманентний характер. Роки минатимуть, нас уже не буде, а ця фундація і її корисна діяльність залишаться як тривалий пам'ятник нашого покоління, нашого часу, пам'ятник тріюмфального в'їзду Кардинала до заокеанської України.

Щоб фундація виконувала свою функцію, вона має бути побудована на солідній основі. Такою основою може бути форма корпорації, наприклад, зареєстрованої в стейті Ню Йорк з добрими правниками обдуманим і прецизно зложеним статутом. Заряд фундації спочивав би в руках ради тростистів. Спосіб їх вибору й добору, участь церковних кругів, зокрема представників Кардинала й його наслідників — це все деталі, що вимагають докладного обдумання.

Основне завдання фундації не тільки зібрати фонди, але — і то передусім — зібрані фонди мудро інвестувати, а щорічний прибуток з цих інвестицій передавати до розпорядження Кардинала Сліпого та його наслідників. Якщо б, скажімо, фундація мала один мільйон долярів, то цей один мільйон міг би стало запевнити щорічний прибуток щонайменше в сумі 60,000 долярів.

Ось так фундація створить тривалий пам'ятник ідей Кардинала Сліпого і фінансову базу для установ, які він покликав до життя, для установи майбутнього Українського Патріярхату включно.

УККА ПРОТЕСТУЄ Й ЗАСУДЖУЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нізм пом'якшав", — став беззахисним фарсом в обличчі агресивних плянів комуністичної Росії щодо інших комуністичних держав, таких як Румунія і Югославія.

Тому, в імені Українського Конгресового Комітету Америки, бажаємо запропонувати переведення наступних заходів:

1. Припинити негайно дипломатичні взаємини з СССР і комуністичними маріонетковими урядами Польщі, Мадярщини й Болгарії;

2. Припинити негайно всі торговельні договори та культурний обмін з СССР і його сателітами, які є відповідальні за допомогу в мілітарній агресії проти Чехо-Словаччини;

3. Уряд ЗСА повинен негайно почати акцію в Раді Безпеки ОН й твердо та серйозно вимагати, щоб усі чужі війська були повністю виведені з Чехо-Словаччини;

4. Негайно перевести наради з союзними державами НАТО, для перевірки застарілої політики і мілітарної постави НАТО, в обличчі нової московської загрози для Західньої Европи.

5. Дати негайну й необмежену допомогу поневоленим Москвою націям, закріпощеним у Совєтському Союзі, які будуть найпевнішими й гідними довір'я союзниками ЗСА.

На закінчення, бажаємо підкреслити, що американська політика обережности й „будування мостів" виявила себе не тільки нереальною і наївною, але також дуже небезпечною для нашої державної безпеки та безпеки вільного світу. Американська політика „не спричинювати росіянам утруднень", що її наслідували інші країни вільного світу, заохотила кремлівських мілітаристів і тоталітаристів до зухваліших актів агресії і провокації.

Ми щиро сподіваємося, що смерть свободи в Чехо-Словаччині й окупація цієї країни совєтськими й іншими комуністичними військами послужить суворою лекцією усім тим, хто думає, що комуністична Росія під проводом Брежнєва і Косиґіна не є ворогом цивілізованого світу.

Шанобливо вказуємо на те, Пане Секретарю, що уряд ЗСА втратить престиж як світова потуга й борець за свободу, якщо дозволить на те, щоб брутальна совєтсько - московська інвазія Чехо - Словаччини пройшла безкарно.

Листа підписав проф. Лев Добрянський, президент Українського Конгресового Комітету Америки.

Леонід Полтава

МОЖНА ВСЕ НА СВІТІ...

Поет Василь Симоненко (1935-1963) прожив дуже коротко, померши, як свідчить Віталій Коротич на сторінках московської „Комсомольської правди" з 21-го серпня, від раку. Ввійшов у літературу відразу, як цілком зформований і високо обдарований поет. Мало того — поет-патріот, який сказав:

Можна все на світі вибирати,
сину,
Вибрати не можна тільки
Батьківщину . . .

Василь Симоненко, який народивсь у бідній колгоспній родині і виріс у чаду московсько-комуністичного „інтернаціонального виховання", закінчивши університет в Києві, не забажав залишитись у столиці своєї окупованої країни. Він переселивсь у Черкаси, славні козацькими традиціями, звідки дописував до „Робітничої Газети" і з того скромно, але непродано, жив. Жив у самій гущі народного життя і насміхався з тих молодих літераторів, кого партія та комсомол відсилали в командировки „вивчати життя", а може таки з самих „командировок". Учень і послідовник великого Т. Шевченка, який опанував найвищі формально-естетичні досягнення української новочасної і закордонної поезії, Василь Симоненко не тільки жив для України — він жив своєю страдною і нескореною Україною. Інакше не наважився б заявити, у поезії про Україну:

Хай мовчать Америки й Росії,
Коли я з тобою говорю!

Це був великий гуманіст і людинолюбець:

Не шкодуй добра мені,
людині,
Щастя не жалій моїм
літам —
Все одно ті скарби
по краплині
Я тобі закохано віддам.

У блискуче написаних поемах-казках для дітей В. Симоненко висміяв цілу систему так зв. „комунізму", висміяв новочасну російську імперію СССР, гостро скритикував частину своїх недоумкуватих землячків, прислужників, різного типу сервілістів.

Лише, здається, в одному вірші він був змушений поступитись перед тиском партійних наглядачів типу О. Підсухи чи Д. Павличка, щоб все таки мати змогу публікуватись. Справжній Василь Симоненко - громадянин постає в його надзвичайному, епохальному „Щоденнику". Коротко — не даремно українська преса за кордоном передрукувала твори поета, не даремно вийшли тут його твори, в тому і в перекладах на кілька мов, не даремно й молодь із СУМ обрала з його твору гасло цього року: „Україно, у твоєму імені живу".

У ЦК комсомолу УССР перелякались: на очах ріс молодий український поет-патріот — і проґавили! Тому в Черкасах з поспіхом поставили йому пам'ятник, у Києві видали „скорочену" збірку дуже відсіяних творів. А в Москві тепер опублікували тонесеньку вибірку в перекладі на російську „Стіхі". Ще й наказали В. Коротичеві написати для московської газети статтю, в якій він, примазуючись до Василя Симоненка, хоче бити своїх живих молодих колеґ: не називаючи прізвищ, В. Коротич натякає на „кокетливые книги некоторых наших поэтов" . . . Вимахуючи втисненою в українську руку чужою зброєю, В. Коротич нападає на українців у Зах. Німеччині, мовляв, як „Пролог" смів видавати за кордоном твори Василя Симоненка? Обвинувачує видавців у „препаруванні" та ще й „чужими, брудними руками".

Ні, українці за кордоном не препарують Василя Симоненка. Ми любимо поета, вчитуємось у його твори, перекладаємо їх, намагаємось познайомити з цим українським чистим метеором західніх різномовних читачів.

Якось одна із московських „столичних" газет запропонувала українським поетам з так зв. УССР прибути в Москву для розмови-зустрічі „за круглим столом" — у Москві помітили наростання в 60-х роках Української національної хвилі . . . Мали „беседовать" про вивчення життя . . . Ставили такі шкільні запитання, що як свідчить і Віталій Коротич, Василь Симоненко тільки гірко усміхнувся і з іронією відповів що він не цікавиться арифметикою. Поет сходив власними ногами велику частину української зем-

проти 3-го документу. Щодо-
лі, а на Черкащині побував мабуть у кожному селі і добре вивчив, до чого довела окупація.

Прикро спостерігати вимушений танець В. Коротича на могилі свого колишнього друга—та ще й на сторінках московської імперської газети. Але що ж, не всім дано бути Василем Симоненком. І на безмежному Божому небі не буває забагато метеорів.

$88, 000 ПОТРІБНО ЩЕ НА ПОВНЕ УРУХОМЛЕННЯ ПЕРШОЇ КАТЕДРИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ; ДОПОМОЖІТЬ ДОСЯГНУТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МЕТУ!

У Бразилії стурбовані станом деяких філій Хліборобсько-Освітнього Союзу

Куритиба. — П'ятичленна група від Правління Хіборобсько - Освітнього Союзу, ХОС, відвідавши філію в м. Портон, знайшла там повну неактивність членства філії. Тижневик „Хлібороб" інформував у числі 21, що „в перебігу інформацій з'ясувалося, що філія на Портоні знаходиться в стані поважної кризи. Вибрана в першій половині минулого року Управа, стосовних функцій, сказати, не перебрала, ніякої діяльности не виявила; у філії на протязі більше року всі дії, до найосновніших включно, були припинені. Останньо — гурток громадян відбув сходини, на яких, згідно з інформаціями, поданими у часі сходин, вибрано Комісію для відновлення дій філії". Також на збори Централі ХУС-у в самій Куритибі з понад 300 платників членських вкладок прийшло тільки 44 особи, що виявляє певну незацікавленість справами Союзу. Збори вибрали куритибських делеґатів на найближчі Загальні Збори ХОС'у і розглянули питання особливої Управи чи Комісії для організаційних і зокрема товариських дій місцевого, куритибського засягу.

Президент СКВУ буде на З'їзді Станиславівців

Другий Загальний З'їзд Земляків Станиславівщини заповідається під кожним оглядом величаво. Між прогмінентними зголошеннями колишніх визначних душпастирів, професорів, культурно - освітніх, кооперативних і тіловиховних діячів є теж зголошення від Президента Світового Конґресу Вільних Українців та його Секретаріяту — о. прелата д-ра Василя Кушніра з Канади.

Діловий Комітет З'їзду, під головуванням д-ра Лева Голінатого (Нюарк) робить останні технічні приготування — відповідальна за розвагово мистецьку програму Лідія Крушельницька (Ню Йорк) готовить учасникам цілі наруччя несподіванок.

Точніші інформації про цей Великий Другий (і мабуть останній) З'їзд Станиславівщини, що відбудеться в суботу, 21-го й неділю, 22-го вересня ц. р., на „Союзівці" — подані у відділі оголошень „Свободи".

ОНО

вирішуванні важливих проблем
Гомфрі називає Ніксона нестійким при

Флінт, Мишиґен. — Віцепрезидент Гомфрі, промовляючи на Конвенції Американського Леґіону та в місті Флінт, казав, що республіканський кандидат на президента не займає ясного становища у важливих справах, таких як ратифікація атомового договору з СССР, затвердження головного судді Фортаса та поборювання вуличних заворушень. Гомфрі твердить, що Ніксон займає виминаюче становище в цих справах, тому конче потрібно, щоб колишній віце - президент взяв участь в публічній телевізійній дискусії, в якій міг би промовляти і незалежний кандидат Джордж Воллес. Гомфрі твердив, що Ніксон підриває законність і порядок в цій країні, критикуючи рішення Найвищого Суду ЗСА. Сам Гомфрі заявив, що треба атакувати ті причини, які спричиняють публічні заворушення. На це треба буде фондів, які повинен дати Федеральний Уряд.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ГАЙНРІХ ЛЮБКЕ ЗАДУМУЄ зректися перед кінцем своєї каденції. Президентські вибори повинні відбутися в Німецькій Федеративній Республіці у вересні 1969 року, разом з парляментарними виборами, але Любке буцім-то вирішив розписати президентські вибори на травень 1969 р. Гайнріх Любке має 73 роки.

Українське Академічне Козацтво
„ЧОРНОМОРЕ" в ЗСА
ділиться з своїм Членством й Українським Громадянством сумною вісткою, що 7 серпня 1968 р. у Фрайбурзі/Бр., Німеччина, після важкої недуги передчасно відійшов у Вічність

сл. п. проф.
МОДЕСТ ЧЕСНИКОВСЬКИЙ

народжений у 1904 р. на Буковині, Батько Українського Академічного Козацтва „Чорноморе" й „Запороже" та член інших українських громадських організацій на Батьківщині й на еміґрації.

Похоронений у Фрайбурзі, Німеччина.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Родині Покійного складаємо вислови щирого співчуття.

СТАРШИНА

Перестали появлятись „Листи до Приятелів"

Ню Йорк. — В суботу 7 вересня відбулися в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку Загальні Збори Видавництва „Ключі", яке було відповідальне за появу журналу „Листи до Приятелів". Рішено припинити дальше видання того журналу, зате присвятити всю увагу книжковим виданням, в першу чергу творів покійного д-ра Миколи Шлемкевича. Видавництво „Ключі" має загалом 39 уділовців-шеровців, більшість яких, позамісцеві, прислали свої уповноваження. Головував на тих зборах д-р Кость Паньківський. „Листи до Приятелів" були засновані в 1953 році д-ром Миколою Шлемкевичем. Вони, за первісним задумом, мали заступати „Бюлетені" Союзу Українських Національних Демократів (СУНД), але швидко потім стали журналом незалежним від будь-котрої політичної партії чи групи. На їх зміст складалася публіцистика, наука, література й мемуаристика, частинно політична полеміка. Спершу місячник, журнал появлявся згодом як двомісячник. Після смерти засновника й головного редактора д-ра Миколи Шлемкевича в 1966 році — журнал появлявся спершу під редакцією д-ра Василя Рудка, опісля редакційної колеґії у складі Д. Кузика, М. Степаненка і О. Тарнавського.

В Україні встановлюють десятки пам'ятників „Іллічу"

Київ. — Під наголовком „У мармурі і ґраніті" газета „Культура і Життя" з 29 серпня назвала багатьох скульпторів, які „працюють над героїчною історією": О Ковальов, І. Скобліков, Ю. Ільченко, К. Кузнецов, М. Вронський, Л. Куліков та ін. Завдяки їхній „надхненій праці" та цілих бригад скульпторів і архітектів, міста й села України вкриваються новими пам'ятниками поневолювачам: „Деякі роботи вже завершено — споруджено пам'ятники В. Леніну в Донецьку, Луганську, Сімферополі, Барвінковому Харківської області, пам'ятники чекістам у Києві і 61 комунарові в Миколаєві, монумент воїнам, які загинули в боротьбі за визволення Донбасу від німецько-фашистських загарбників (м. Сніжне)." Пам'ятники Ленінові та чекістам ще не всі готові, і газета повідомляє: „Незабаром в урочистій обстановці будуть відкриті пам'ятники Іллічу в Хмельницькому і Черкасах, Краматорську, Овручі, Лисичанську, Лубнах, Макіївці, Кагарлику Київської області, Добровеличківцях на Кіровоградщині. Газета додає: „Закінчуються роботи над пам'ятниками-погруддями Д. Ульянову, С. Кірову, С. Косіору, П. Постишеву, Г. Петровському, В. Чубарю, В. Затонському, Ю. М. Коцюбинському" . . . Ю. М. Коцюбинський син письменника-клясика Михайла Коцюбинського, якому не плянують встановити пам'ятника, зате поставлять „монумент" перекінчикові-зрадникові. Деякі пам'ятники будуть встановлені тим, що їх самі ж комуністи зліквідували в 19-30-х роках. На останньому місці в довгому списку пам'ятників до 100-ліття народження Леніна названо композиторів М. Леонтовича та С. Гулака-Артомовського.

ПОВІДОМЛЯЄМО ВШАНОВНИХ ПОБРАТИМІВ ПО ЗБРОЇ, ДРУЗІВ І ЗНАЙОМИХ, ЩО В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п. ІВАНА ЦАПКА

професора УТГІ-УТІ, військового отамана Українського Вільного Козацтва, полковника Армії УНР

у неділю, 15-го вересня 1968 року
після Служби Божої
відправиться

ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
яку відслужить о. митр. прот. ІВАН ДАНИЛЕВИЧ
у СВ. ВОЛОДИМИРІВСЬКОМУ СОБОРІ УПЦеркви
при 160 Захід 82-га вул., НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дружина — ЕВДОКІЯ
Син — ВОЛОДИМИР

З глибоким жалем повідомляємо, що 3-го вересня 1968 р. у 88 році життя відійшов у Вічність Почесний Член Братства УСС

АНДРІЙ ЖУК

громадсько-політичний і кооперативний діяч.

Похорон відбувся 9-го вересня 1968 р. на кладбищі Деблінґер у Відні.

•

Високодостойній Дружині і Родині складаємо наші побратимські співчуття!

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

БАТЬКИ: Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

З Волі Божої, прийнявши Св. Сповідь і Св. Причастя, після довшої тяжкої недуги, відійшла у Вічність
11-го вересня 1968 року
моя, повік Незабутня ДРУЖИНА

МАРІЯ ШАДИНСЬКА

Похоронні відправи відбудуться:

I. В Українській Православній Церкві св. Петра і Павла в Мілвіл, Ню Джерзі, Hoebin Rd:
а) Неділя, 15-го вересня, 8 год. веч. — ПАРАСТАС;
б) В понеділок, 16-го вересня, 10 год. ранку — ЗАУПОКІЙНА СВ. ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА;
в) В понеділок, 16-го вересня, 7:30 вечора — ЧИН ПОХОРОНУ;
г) У вівторок, 17-го вересня 1968 р., 9 год. ранку — СВЯТА ЛІТУРГІЯ.

II. В Осередку УПЦ в Савд Бавнд Бруку, Ню Джерзі:
Год. 1:30 по полудні — ПАНАХИДА в Церкві-Пам'ятнику, після чого Тіло буде спочивати в Українському Православному цвинтарі в Савд Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прошу про молитви за Спокій Її Душі.

В невимовному смутку:
Протоієрей СТАХІЙ ШАДИНСЬКИЙ — муж

Досягнення молодого українця в студіях середньовіччини

Українська преса не раз писала про проф. Юрія Книша з приводу його наукових успіхів. 27-річний професор Манітобського Університету вже 5-ий рік викладає в ньому політичні знання, спеціялізуючись у розвиткові теорій і філософічних підстав політики. Нещодавно вернувся він із Европи, відвідавши центри для студій середновіччя в Англії, Франції, Італії, Швайцарії, Німеччини і Скандинавії, осягнувши ступінь доктора філософії у відомій "London School of Economics and Political Science", з найвищим успіхом оборонивши дисертацію, над якою працював впродовж кількох років.

Д-р Юрій Книш

Темою його праці була творчість одного з найвизначніших мислителів середньовіччя — В'ялліяма Окама, що відомий у історії як основник найважнішого пізньосередньовічного філософічного напрямку, т. зв. термінізму та як оборонець світських прав німецької імперії. Про цього англійського філософа існує в різних мовах багата наукова література, але вперше в історії цих дослідів забрав слово — українець.

Особливо від початку XIX століття про політичні писання Окама творилися контроверсійні інтерпретації. Енігматичний стиль схолястичних і казуїстичних трактатів (писаних лат. мовою середньовіччя), становив перешкоду в устійнюванні його правдивих поглядів. Визначні вчені безсило признавали неможливість найти безспірну методу для їх розшифрування. Це відносилося в першій мірі до фундаментального твору Окама, його „Діялогу", що вміщує справжню енциклопедію соціяльної пробмематики.

Д-р Юрій Книш найшов саме ключ для вірної інтерпретації „Діялогу". Завдяки йому творчість Вілляма Окама найшла цілком нове трактування й відкриває нові перспективи для модерної окамістики та взагалі студій середньовіччя.

Праця д-ра Юрія Книша „Політичний окамізм" має вн едовзі появитися друком. Ростуть кадри наших молодих науковців та щораз частіше стрічаються імена українців у світовій науковій літературі.

„Хрестоматія дитячої літератури" вийде, як будуть фонди

Торонто. — В журналі „Українське Православне Слово" з вересня 1968 р. надрукована така вістка: „З „Українського Голосу" (3 липня ц. р.) довідуємось, що заходом Головного Правління Дитячої Літератури в Торонті (назву подаємо за джерелом) має незабаром появитися найбільше дотепер видання для дітей Хрестоматія Дитячої Літератури. До неї ввійде все найкраще, що було написано українськими письменниками для дітей впродовж понад одного століття. Хрестоматія розрахована на дітей у віці від 3 до 7 років життя і матиме приблизно 500 сторінок рясно оздоблених малюнками". На це з Правління ОПДЛ повідомляють, що „Хрестоматія" дійсно готова до друку, але на видання немає фондів.

Нащадок князя Ю. Долгорукого живе в Англії, вступила до комуністичної партії

Лондон. — Нащадок князя суздальського Юрія Долгорукого, який підступно напав на столицю Руси-України Київ та завдав місту великого знищення, — княжна Софка Долгорукая-Скіпіуз живе на півночі Англії і належить до комуністичної партії. Однак, навіть із червоним партійним квитком вона не бажає повертатись „на родіну", полюбивши англійрукую вивезли з царської руку вивезли ще з царської Росії на 9-му році життя баба з почоту „вдовствующей императрици", як сповіщають московські „Известия" з 7 вересня 1968 року. За кордоном вона провадила то дуже релігійне, то надто вільне життя; у Франції її посадили в табір інтернованих німецькі фашисти, і там вона вступила в комуністичну партію. Визволена американцями, Софка поспішила не на „родіну", а знову в Англію. „Известия" повідомляють, що незабаром буде надрукована книжка, яку написала Софка Долгорукая, не вказуючи, де вона вийде, а вийде, звичайно, в Англії. Від сучасної совєтської Росії відмовлялись не лише російський письменник, Нобелівський лавреат, І. Бунін, чи син М. Горського, а навіть прямий нащадок тих, які творили Московське князівство в минулому.

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИЙНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

Посмертні згадки

ПЕТРО БОДЗЯН, член 465-го Відд. УНС в Lachine, Que., Канада, помер 28 листопада 1968 року на 69-му році життя. Покійний залишив в глибокому смутку дружину Евдокію, дочку Галину, сина інж. Володимира, приятелів та знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МАРІЯ ОРЛОВСЬКА, членка 276 Відд. УНС в Амбрідж, Па., померла 25 серпня 1968 р. на 60-му році життя. Залишила в смутку мужа Тому, 2 синів, 6 внуків і 5 братів.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Фук

ІВАН ГАНЧАРИК, член Б-ва св. І. Хрестителя — 277 Відділ УНС в Гартфорді, Конн., помер 1 серпня 1968 р. на 67 р. життя. Покійний нар. в Маґдалівці, Зах. Україна. Бувший вояк УГА, член УН. Дому, УККА і інших товариств. Був прикладним і трудолюбивим громадянином. Полишив у смутку дружину Анну, сина Петра з дітьми, 2 братів і 2 сестри. Похорони відбулися 5 серпня 1968 р. з укр. кат. церкви св. Михайла на український цвинтар в Гластонбері, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЮРІЙ РАВЛІНКО, член Т-ва Українська Січ — 170 Відд. в Джерзі Сити, Н. Дж., помер 31-го липня 1968 р. Покійний походив з с. Тисятниця, пов. Сколе, Україна, прожив 81 літ. До ЗСА приїхав в 1912 р., а до УНСоюзу вступив 1916 р. Полишив у смутку дружину Каролину, 3 доньки: Анну, Павлину і Марію, 4 внуків і правнука, як також ближчу і дальшу родину та приятелів і знайомих. Похорон відбувся 3 серпня 1968 р. з похор. заведення на цвинтар George Washington Memorial Park в Paramus, N.J.
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Дидик, секр.

СЕМЕН ГУЛЯВСЬКИЙ, член 20-го Відд. УНС в Гемтремк, Міч., помер 24-го липня 1968 р. на 71 р. життя. Покійний нар. в с. Завешень, пов. Сокаль, Зах. Україна. Залишив у смутку дружину Софію, сина Василя, 2 дочки: Ольгу і Стефанію та 7 внуків. Похорон відбувся 27 липня 1968 р. з пох. заведення до церкви Преч. Діви Марії, а відтак на цвинтар Мт. Олівет при участи рідні та приятелів.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Триш, секр.

МАРЦЕЛЯ САМБОР, вдова, членка 324 Відд. УНСоюзу в Філядельфії, Па., померла 27 липня 1968 р. Покійна народилася в Зах. Україні і походила з дому Ружецьких. Покійна була примірною членкою і жертвенною на народні цілі. В глибокому смутку залишила 3 замужні доньки: Анну, Марію і Ольгу, не заміжню дочку Евгенію, жонатого сина Мирослава, 9 внуків і правнука. Похована на цвинтарі Факс Чейс, біля Філядельфії.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Струк, секр.

ПАВЛО АРХИТКО, член Т-ва УНДому — 316 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., помер 18 липня 1968 р. Покійний нар. 1892 р. в с. Конюшки, пов. Рогатин, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1921 р. і був ввесь час точним і активним членом. Короткий час був теж членом Т-ва Т. Шевченка — 289 Відд. УНС. Похований на цвинтарі Holy Sepulchre.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа